

Павлик Н. В.,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови та славістики
Бердянського державного педагогічного університету

ХУДОЖНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ПАРАМЕТРІВ ЕПІСТОЛЯРІЮ ВАСИЛЯ СТУСА

Анотація. У статті досліджено лінгвостилістичний аспект епістолярної спадщини Василя Стуса. Увага зосереджена на особливостях побудови епістолярного тексту в конкретній соціокомунікативній ситуації та специфічних засобах художнього вираження граматичного та лексичного мовних рівнів. Обґрунтовано, що листування В. Стуса становить вагомий частину ідіостилю поета й відзначається особливим функційно-стильовим потенціалом.

Ключові слова: епістолярний текст, лист, епістолярна комунікація, художньо-виражальні засоби.

Постановка проблеми. Відомо, що на стиль письменницького епістолярію завжди значно впливає літературний почерк автора. У деяких листах у художній формі виражаються власні почуття, думки, мрії, ставлення до себе і світу, що дозволяє виділити їх в окремі різновид епістолярних текстів – художні листи. *Художній лист* визначається нами як комунікативна одиниця, що стоїть на межі приватного побутового листа та художнього витвору і виконує не лише комунікативну функцію й служить засобом передачі інформації, а є проявом естетичного смаку та творчої індивідуальності автора [1, с. 94]. Прикладом такого листування вважаємо епістолярну спадщину відомого українського поета Василя Стуса, зокрема це листи до рідних, друзів, знайомих. Вивчення художнього епістолярію не було предметом спеціального дослідження вітчизняних учених. Так, В. Кузьменко з цього приводу зазначив, що «в них фактично ніколи не досліджувалась епістолюграфія, не зосереджувалась увага на художніх особливостях письменницьких листів» [2, с. 242–243].

Мета статті полягає у спробі функціонально-стилістичного аналізу епістолярію Василя Стуса, зокрема, увага акцентується на особливостях використання засобів художнього вираження в його листах. Тема дослідження видається нам досить актуальною і своєчасною, оскільки мовотворчість письменника взагалі й епістолярій зокрема з відомих причин довгий час лишалися поза увагою вітчизняної лінгвістичної науки.

Аналіз епістолярних текстів здійснювався за допомогою лінгвістичного опису мовних фактів, зокрема прийомів спостереження, узагальнення і класифікації, використаних для комплексного дослідження листів, методів стилістики мови, застосованих для встановлення жанрології епістолярних текстів, контекстуально-інтерпретаційного методу, що сприяв виявленню особливостей письменницького листування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Василь Стус належить до знакових постатей літературного та суспільно-політичного життя України другої половини ХХ століття. Однак можливість ґрунтовного дослідження його багатогранної діяльності, зокрема епістолярної спадщини, з'явилася не так давно. Цілком логічно, що листування поета-шістдесятника стало об'єктом глибокого наукового вивчення. Його епістолярій вико-

ристовується передусім літературознавцями як першоджерело для вивчення художнього світу, філософсько-естетичних пошуків, суспільно-політичних поглядів митця. Ваговим внеском у дослідження кореспонденції В. Стуса стали наукові студії Г. Мазохи [3], Н. Загоруйко [4; 5], С. Богдан [6], Н. Глушковецької [7] та ін. Слушною є думка Н. Загоруйко, що листування письменника представляє науковий інтерес як «історичний, фактичний та реальний матеріал, необхідний для усвідомлення творчості письменника і художнього процесу загалом у всій їхній складності та багатогранності» [5, с. 17]. Однак, незважаючи на досить велику кількість праць, присвячених дослідженню творчого доробку Василя Стуса, лінгвостилістичний аспект його епістолярної спадщини потребує більш глибокого наукового розгляду, що зумовило актуальність дослідження.

Виклад основного матеріалу. Художній лист як комунікативна одиниця складається з лінгвальних та позалінгвальних компонентів. Як прагматичне утворення обстежений епістолярій є наслідком суб'єктивної (а досить часто й емоційної) реакції письменника на зовнішній світ і виявляється в оцінці інформації, поясненні, спонуванні до дії тощо. Саме емоційність, іноді неусвідомленість поведінки, миттєві настрої дописувача, а також індивідуальний авторський стиль сприяє появі художнього листа й відрізняє його від звичайного повідомлення чи констатації фактів. Яскравим прикладом такого впливу виступає лист Василя Стуса до дружини Валентини, наприклад: *Хотів би, аби Ти знала: я Тебе так люблю, що аж серце болить – згадувати про Тебе. Ти стоїш – далеко, далеко, в білій тишій кофтині, хусточка (Ти її тримаєш у пальцях) в'ється доволу Твоїй шийки – і дивишся у Велику Безвість. І я хочу вірити, що своїми безмежними очима Ти відчула й мене – за всіма хмарами, горами, лісами, просторами. Я стою на високій сопці, на Всевітрі (полощеться куртка, як тоді, коли Ти не хотіла дертися за мною – на шпаркий вітер) – і простягаю до Тебе руки. Мені на очі навертаються сльози – і я не встидаюся їх, любя моя. Навпаки: я вдячний Тобі, що знову знаю, що таке сльози. Сльози радості, бо душа відмерзлася трохи, розтопилася, не така здубіла. Цілую красючок Твоїї сукні, безсмертна моя. Інколи бодай – згадуй за мене, журавочко! Прихилию до Тебе неба: воно Твоє тло правдиве. Втішаюся думкою, що цієї ночі Ти мені наснишся* [8, Кн. 1, лист 162]. У тексті В. Стус використав цілу низку художньо-виражальних засобів, а саме: експресиви, демінутиви, епітети, гіперболу, оказіоналізм, метафору, повтор, окличне речення, заклик, займенники Ти, Твоє як засіб інтимізації тощо.

У тематичному плані в проаналізованих листах трапляються описи власного душевного стану, почуттів, що наповнюють поета – чи це радість, чи безмежна любов, чи захоплення, або смуток, безвихідь. Як правило, вони посідають чільне місце в структурі тексту, наприклад: *Мамо і тату! Ви знайте, що*

я перед Вами не винен – за цю довгу розлуку. І прошу Вас – знайте, що я робив усе, аби бути з Вами, але є такі межі, які людина переступати не може, і про це, мамо, я Тобі казав у востаннє: я не хочу, аби мене пекли-палили чужі сльози – так, як вони палять, певне, не одного і в Києві і будь-де. А мені не буде соромно подивитися в очі жодній людині. І ніколи не буде. Бо краще вмерти, аніж така ганьба [8, Кн. 1, лист 8].

Своєрідною особливістю в прагматичній організації досліджуваного епістолярію є використання поетичних вкраплень, які зумовлені знову-таки прагматичними намірами й комунікативним спрямуванням спілкування. Наприклад, у контексті:

Оце поки й усе.

***І знов Господь мене не остеріг,
і знов дорога повилася.***

***Тож – до побачення – у просторі
і – до побачення у часі.***

Уклін рідним, друзям. Усіх Вас я часто згадую, бо знову спогади стали кралицями хвилинами теперішнього існування [9, с. 272];

Словом, тільки так, як у поета:

«Чурек і сакля – все твоє.

Воно не прошене, не дане...»,

а решту «Бог дав, Бог і взяв» [8, Кн. 2, лист 13]. Уживання поетичних фрагментів у ідейно-образній структурі листа спричинює емоційно-експресивний ефект і відтворює індивідуальну творчу манеру мовлення.

Дослідження лінгвостилістичних параметрів епістолярної спадщини Василя Стуса дозволяє зробити висновок, що письменник використовує широку систему засобів художнього вираження на всіх мовних рівнях. В обстеженому епістолярії широко представлені **засоби експресивного синтаксису**. Зокрема, для вираження думок, почуттів, вражень, у розповідях про якісь події чи про себе переважають складні синтаксичні конструкції з різними видами зв'язків, що відтворюють усю багатогранність людського мислення або ситуацію спілкування, причому особливої синтаксичної стрункості аналізованим листам надає ритмічне межування складних і простих конструкцій, уживання однорідних членів речення, відокремлених конструкцій, риторичних питальних речень, звертань, повторів тощо: *Бач, сину, я дуже хочу, аби Ти виріс чесним, мужнім, мудрим чоловіком. Бо людина буває тільки така. Інша прожиге, проскніє, прожере не з одного єгипетського глечика – поки й тегне. А чи була вона людина? Чи було в неї життя? Чи залишила вона по собі добрий слід? Пригадую одного старого дідуся. Сам голодний, він, піймавши хорого голуб'ятка, ще жовтодзьобого (була хора ніжка) – годував його зі своїх уст хлібом, напував водою. Те голуб'я стрибало за ним, як за батьком. І що? Видужало голуб'я, підросло, набралося сили. Не знаю, дякувало вже чи ні (не в тому річ!), а коли дякувало – то як. Але в моїй пам'яті – поки й житиму – буде той дідусь нужденний, якому голуби сідали на плечі, рамена, долоні, голову (дідусь уже помер). І від того, що це було, що це бачив я і бачили інші люди – світ став кращий. Бо й мені й іншим захотілося й собі – жити так, аби голуби сідали на плечі [8, Кн. 1, лист 183].*

Типовою особливістю аналізованого епістолярію є вживання **емоційно-оцінних та окличних речень**, здатних безпосередньо впливати на процес сприймання і розуміння тексту мовним партнером та викликати емоційний ефект. Емоцій-

ний ефект у свою чергу виражається якісною характеристикою емоцій – позитивна/негативна, добре/погано та їхніми модальними різновидами: радість, задоволення, вдячність, шана, горе, гнів, осуд, обурення, відчай, зневажливе ставлення тощо: *А сам Пушкін? Гарячий, як барс, дуелянт і нервово-запальний, як сірник!* [9, с. 293] – захоплення; *Яка прекрасна мова героїв твору, яка влучна!* [9, с. 293] – схвалення; *І я можу сказати лише, що вдячний за висилання, за спробу збагнути людську тугу по криковій диких гусей у безнебому небі, вдячний за хвилювання зустрічного бажання серця – навстаче!* [8, Кн. 2, лист 73] – вдячність; *Автор, звісно, грішний, коли у своїй поетичній діяльності зробив був тривалу паузу – аж «позаарали» його на вернути до музи, слава Богу! Оцим і тішуся, Олеже!* [8, Кн. 2, лист 103] – вітха, задоволення; *Подумай-но тільки, що там без Тебе робиться: жах!* [8, Кн. 2, лист 94] – хвилювання; *Що ж це за бузвірство – забороняти? І головне – без пояснення причини!* [8, Кн. 1, лист 215] – обурення; ... (як то моторошно писати – **Тато вмер!** Ніяк не второпаю, що то таке? Невже я його вже не побачу, не почую? **Не вірю!**) – [8, Кн. 1, лист 184] – розпач, відчай.

Структура та змістове наповнення емоційно-оцінних та окличних синтаксичних одиниць для посилення експресії вимагає від автора задіювання засобів майже всіх мовних рівнів, а саме: емоційно забарвленої лексики: *Коли б Ви тільки знали, як мені то присно, – чудуватися його спокоєм, його шляхетністю, його лордівською пихою навіть!* [8, Кн. 2, лист 23]; *Все життя – в горі, в нещасті, в муці – і він – один проти цілого світу – перемагає!* [10, с. 480]; фразеологізмів: *Але ж хтось-таки прочитає (цікавих достобіса на світі): куди й не треба часом сунуть свої рильця!* [8, Кн. 2, лист 23]; *Старий кінь, подумав, борозни не зіпсує!* [8, Кн. 2, лист 103]; емоційно-експресивних, експресивно-підсилювальних часток, вигуків: *Але – най вона западеться, ця Колима!* [8, Кн. 1, лист 150]; *Ой, як я не хотів їй казати про біду!* [10, с. 477]; повторів, що служать для увиразнення висловленого почуття: *Надієчко, я просто захоплений Смертниками (інші теж славні, але цей!), мисленням-відчуженням Івановим, захоплений, захоплений, захоплений!* [8, Кн. 2, лист 102]; *Любив мандрувати, любив самоту, любив дивитися, як заходить сонце...* [10, с. 480].

В обстеженому текстовому матеріалі зафіксовано **В обстеженому текстовому матеріалі зафіксовано риторичні питальні форми**, які вирізняються своєрідним змістом, метою та емоційно-експресивним забарвленням: *Хто еси? Живий чи мрець? Чи, може, і живий, і мрець? І сам не сам?* [11, с. 102]; *Бо що головне, що може бути за Того, ради кого варто жити, прагнути, добиватись – по втомі, по невдачах, по стражданнях?* [8, Кн. 2, лист 13]. Застосування риторичних питальних речень дозволяє посилити емоційне враження про душевний стан автора і надати тексту експресивної сили.

Динамічності й художності у відтворенні роздумів чи почуттів письменника додають **однорідні ряди емоційних лексем**. Нанизування мовних елементів у певній синтаксичній одиниці, або ампліфікація, посилено емоційно забарвленими лексемами, сприяє висвітленню зображуваного в усіх аспектах, створює навіть певну драматичну напруженість у досліджуваних листах поета, наприклад: *Я хотів би бути найкращий, наймужніший, наймудріший, найдужчий, найдобріший – заради Тебе, люба [8, Кн. 1, лист 162]; Але я особисто буду стояти на цьому до кінця, бо за мною – мій скривджений, згань-*

блений, застрашений, здеморалізований народ [9, с. 265]; *Ти моя найдорожча, найкраща, найласкавіша, наймиліша, найсолодша, найтихіша, найпотемніша* моя – лебідка *білокрила* [8, Кн. 1, лист 157]; *...хай знає цей світ, що душив, гнув мене, що я вижив, зберігся, доніс до людей усе, що хотів* [10, с. 480]. Актуалізація однотипних лексем, зокрема емоційно забарвлених та оцінних прикметників, дієслів тощо, надає вислову виразності, образності, експресії або ж психологічного напруження.

На морфологічному мовному рівні в аналізованих епістолярних текстах особливе функційне навантаження припадає на займенники, зокрема присвійні та особові. Їх використання підкреслює інтимно-ліричне забарвлення викладу, до того ж точний повтор посилює його, наприклад: *Дорога моя мамо, велика дяка Тобі – за Твого листа, якого я читав – наче збирав лісові суниці. То вже Ти вмієш писати листи – аж дух забуває, читаючи!* [9, с. 317]; *Весь мій рай – Ти. Вся моя туга – Ти, моя радість, моя мрія – Ти. Коло Тебе я найкращий – яким буваю. Бо в сяєві Твоїї ласки тихої (як свічка нічна – переддосвітня!) не можна не бути найкращим* [8, Кн. 1, лист 157]; *Ти пиши до мене попросторіше – хочу знати про Тебе якомога більше: що Ти читаєш, чим захоплюєшся, з ким товаришуєш. Уже можеш писати, які маєш потреби. Буду скоро мати змогу – допомогти Тобі в деяких Твоїх потребах* [8, Кн. 1, лист 101]. Особові та присвійні займенники 2-ої особи однини, вжиті в листах до матері, дружини, сина та інших, виступають засобом інтимізації, причому письменник пише їх з великої букви, підкреслюючи винятково шанобливе ставлення до своїх рідних. Узагалі, Василь Стус послуговується займенниками для відображення ефекту безпосереднього емоційно-інтелектуального спілкування з реципієнтами, духовної близькості між комунікантами.

Варто наголосити, що система особових займенників виконує специфічну для епістолярного дискурсу функцію, а саме: з одного боку, вони є носіями звернення автора до конкретного адресата, з іншого – виражають залежність комунікації від попереднього змісту висловленого. До того ж займенники вказують на причетність (непричетність) мовців до описуваних подій. В обстежених листах майже завжди спостерігається імітація діалогу поета з уявним співрозмовником. Так, завдяки цитуванню чи згадуванню в тексті висловлень реципієнта або застосуванню прямого спонування до продовження розмови створюється певне уявлення про адресата. Така особливість внутрішньої структури листів називається *діалогічністю*. Вважається, що чим більше трапляється в листі спонукальних конструкцій, тим він діалогічніший. Крім цього, ознаками діалогічності є: 1) вживання особових і присвійних займенників 2-ої особи однини і множини з так званими дієсловами говоріння і писання: *Ви (ти) пишете, запитуєте, згадуєте; У твоєму листі йдеться;* 2) наявність директивних висловлювань та форм дієслів, що містять покликання на попередні тексти: *напишіть; розкажіть; якби Ви мені написали;* 3) питання до адресата, які вимагають відповіді, спонукають до продовження діалогу [12, с. 65–66]. Крім того, імітація діалогу досягається за допомогою частого повторення в листі звертання до співрозмовника, використання вставних конструкцій, а також постійним впливом на думки, почуття адресата. Уривок з листа до сина: *Задачку Ти вирішив досить добре. Молодець! Колись я Тобі таких задачок поставлю дуже багато і, певне, будуть такі, які вирішити буде не так легко. Вибачай, дорогий мій,*

що на день Твого народження я не зможу нічого подарувати Тобі, не зможу Тебе побачити. Така вже доля в нас, а що відієси? Напиши мені, як Ти закінчуєш першу чверть. Сподіваюся, що четверок у Тебе буде не так багато. Пиши, які книги Ти читаєш, чи водив Тебе хто-небудь на стадіон, щоб Ти побачив справжніх футболістів; пиши, як Твоє здоров'я, чи ходиш по гриби (зараз ще тепло, і опеньки, певне, ще вистромяються з-під землі) [8, Кн. 1, лист 69].

Прикметною особливістю досліджуваного епістолярію є його надзвичайна емоційність, що певним чином сприяє відображенню в листах індивідуального стилю поета. Емоційно-експресивного ефекту епістолярним текстам надають експресивні слова, вжиті в переносному значенні, фразеологізми, просторіччя (зрідка), демінутивні тощо, наприклад: *О. Комар раптом заскиглив, зробивши міну Чайльд-Гарольда* [11, с. 19]; *Одне тільки – болить людська несправедливість і чорна невдячність за те, що ти жив для того, щоб усім було краще, а тебе за це б'ють* [8, Кн. 1, лист 8]; *Це такий світ, про існування якого я нічого раніше не знав, і навіть повірити тяжко, що людина може бути такою жорстокою, нелюдною і злою* [8, Кн. 1, лист 9]; *Жити на рідній землі і не мати змоги працювати для неї – то танталові муки* [8, Кн. 1, лист 49]; *Публічне катування беззбройного, зв'язаного по руках і ногах* [9, с. 264]. Виділені мовно-виразальні засоби сприяють емоційній насиченості обстежених листів, яка полягає у відображенні почуттів і переживань автора, його ставленні до змісту повідомлюваного, самого реципієнта, характеру їхніх стосунків тощо.

Серед різноманітних прийомів, які в досліджуваному епістолярії забезпечують емоційність висловлення, часто вживаними є *тропи* та *стилістичні фігури*, що вважаються традиційними засобами образності та надають листам більшої виразності, створюють ефект підвищеного емоційного реагування чи психологічного навантаження тощо, наприклад: *А що хотів донести? Що люди мають жити, як янголи...* [10, с. 480]; *Живу, як замураваний у склепі* [8, Кн. 1, лист 177] – порівняння; *Сльози радості, бо душа відмерзлася трохи, розтопилася, не така здубіла* [8, Кн. 1, лист 162] – метафора; *Думаю часто за Вас, за своїх порозкиданих напастю друзів, і в думках тих мені стає тепло – гріюся біля дум, як коло вогнища* [8, Кн. 1, лист 32] – метафоричні утворення та порівняння; *Спільне – то мертве; живе – індивідуальне* [10, с. 498]; *Був це я недавно в пані Орисі, і щось згадували про Вас, і вона жартома показала додолю – це Віра десь там, тобто по той бік земної кулі. А мені здається, що Ви – там, угорі, над головою, на рівні небесних сфер* [11, с. 100] – антитеза; *Я повен трагічного оптимізму, що світ – опроти мене – є собі, я ж – є собі – опроти нього* [8, Кн. 1, лист 177] – оксиморон; *... І Прохорівка на пристані, і при'ятський намет, і лижі з Тобою, і лижі втр'ях, і соната Бетховена в темряві. І ще, ще, ще...* [8, Кн. 1, лист 21] – полісинтетон; *Тяжко мені писати, люба. Ще тяжче – згадувати. Ще тяжче – думати наперед, чуючи свій безпробинний і неспокутний перед Тобою гріх* [8, Кн. 1, лист 21] – повтор тощо. У таких конструкціях яскраво відчутне хвилювання письменника, у них відображені почуття, що переповнюють його душу; до того ж за їх допомогою посилюється експресивно-емоційний вплив на реципієнта тощо.

Аналіз епістолярної спадщини Василя Стуса доводить думку про те, написання листа для письменника – той самий творчий процес, адже послання створюється за всіма законами літератур-

ної майстерності; до того ж у листах обов'язково спостерігається індивідуальний авторський стиль. Ми погоджуємося з думкою В. Жайворонка, який зазначив, що «чим колоритніша особистість, тим оригінальніший її мовленнєвий стиль, оскільки внутрішні якості особистості неминуче виявляються в її мовленні» [13, с. 28].

Висновки. Досліджуваний епістолярій Василя Стуса використовує широку систему засобів художнього вираження на всіх мовних рівнях. Серед мовно-виражальних ресурсів у листах поет найбільше актуалізує засоби експресивного синтаксису, особові присвійні та займенники, що підкреслюють інтимно-ліричне забарвлення викладу, емоційно-експресивну лексику, тропи та стилістичні фігури, які є традиційними засобами образності тощо. Поглиблений аналіз дозволяє стверджувати, що художні засоби, виявлені в епістолярних текстах, становлять вагомий частину ідіостилу письменника й відзначаються особливим функційно-стильовим потенціалом.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо у вивченні семантико-когнітивних механізмів породження епістолярного дискурсу, оскільки дослідження проблем творення та функціонування різних типів дискурсу має практичне спрямування, що уможливує встановлення глибинних процесів комунікації. Когнітивний підхід, поєднаний із лінгвокультурологічним, може бути зорієнтованим на виявлення національно-специфічних особливостей означеного типу дискурсу.

Література:

1. Павлик Н.В. Типологія дискурсивних одиниць в українському епістолярному мовленні : монографія. Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2007. 177 с.
2. Кузьменко В.І. Письменницький епістолярій в українському літературному процесі 20–50-х років ХХ ст. Київ : Просвіта, 1998. 305 с.
3. Мазоха Г. Епістолярій В. Стуса як складова вияву індивідуальності поета. *Актуальні проблеми української літератури і фольклору*. 2014. № 21–22. С. 112–122. URL: <http://japul.donnu.edu.ua/article/view/2817/2856> (дата звернення: 12.02.2019).
4. Загоруйко Н.А. Листи Василя Стуса як феномен епістолярної творчості. URL: http://eprints.oa.edu.ua/1322/1/Zagoruyko_230412.pdf (дата звернення: 12.02.2019).
5. Загоруйко Н. Таборовий епістолярій українських шістдесятників (Літературно-естетичний дискурс) : монографія. Київ : Смолоскип, 2018. 256 с.
6. Богдан С.К. Моделювання образу коханої за листами Василя Стуса. *Науковий вісник Волинського університету ім. Лесі Українки*. Луцьк, 2004. № 6. С. 73–79.
7. Глушковецька Н.А. Епістолярій Василя Стуса як синтез поетичної, літературно-критичної та перекладацької творчості : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 ; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького. Черкаси, 2014. 20 с.
8. Стус В.С. Твори : у 4 т., 6 кн. Львів : Просвіта, 1997. Т. 6 (додатковий). Кн. 1: Листи до рідних. 496 с. Кн. 2: Листи до друзів та знайомих. 262 с. URL: Stus_Vasyl.Tom_6.Lysty_do_ridnyh.1576.ua.doc; Stus_Vasyl.Tom_6.Lysty_do_druziv_ta_znajomyh.1576.ua.doc (дата звернення: 10.02.2019).
9. Стус В. Вибране: збірка. Харків : Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. 320 с.
10. Стус В.С. Василь Стус. Харків : Фоліо, 2017. 540 с.
11. Не відлюбив свою тривогу ранню... Василь Стус – поет і людина: Спогади, статті, листи, поезії / упоряд. О. Орач. Київ : Укр. письмен., 1993. 400 с.
12. Гиндин С.И. Биография в структуре писем и эпистолярного поведения. *Язык и личность*. Москва : Наука, 1989. С. 63–77.
13. Жайворонко В.В. Національна мова та ідіолект. *Мовознавство*. 1998. № 6. С. 27–34.

Павлик Н. В. Художественность как один из параметров эпистолярия Василия Стуса

Аннотация. В статье исследован лингвостилистический аспект эпистолярного наследия Василия Стуса. Внимание сосредоточено на особенностях построения эпистолярного текста в конкретной социокоммуникативной ситуации и специфических средствах художественной выразительности грамматического и лексического языковых уровней. Доказано, что переписка В. Стуса является важной частью идиостиля поэта и характеризуется особым функционально-стилистическим потенциалом.

Ключевые слова: эпистолярный текст, письмо, эпистолярная коммуникация, средства художественной выразительности.

Pavlyk N. Artistry as One of the Parameters of Vasyl Stus's Epistolary

Summary. The article deals with the linguistic and stylistic aspects of the Vasyl Stus's epistolary heritage. Attention is focused on the peculiarities of constructing an epistolary text in a specific socio-communicative situation and specific means of artistic expression of grammatical and lexical language levels. It is substantiated that V. Stus's correspondence constitutes a significant part of the idiosyle of the poet and is characterized by a special function-style potential.

Key words: epistolary text, letter, epistolary communication, artistic-expressive means.